

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De oorlog van morgen: Nederlandse beeldvorming van een volgende oorlog, 1918-1940

Linmans, W.F.J.

Citation

Linmans, W. F. J. (2021, May 20). *De oorlog van morgen: Nederlandse beeldvorming van een volgende oorlog, 1918-1940*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3178042>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3178042>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <https://hdl.handle.net/1887/3178042> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Linmans, W.F.J.

Title: De oorlog van morgen: Nederlandse beeldvorming van een volgende oorlog, 1918-1940

Issue Date: 2021-05-20

Stellingen

Bij het proefschrift

DE OORLOG VAN MORGEN

*Nederlandse beeldvorming
van een volgende oorlog, 1918-1940*

Door Wouter Linmans

1. Oorlogsbeelden en -verwachtingen vormen een cruciaal onderdeel van de Nederlandse cultuur van de jaren twintig en dertig.
2. Herinneringen aan de oorlog van '14-'18 en nieuwe angstbeelden die in de jaren twintig en dertig ontstonden, versterkten elkaar: verhalen over de Eerste Wereldoorlog voedden de bezorgdheid over de gevaren van een nieuwe oorlog; de dreiging van een nieuwe oorlog hield de verhalen over het geweld uit '14-'18 levend.
3. Het is niet mogelijk om een heldere scheidslijn te trekken tussen de oorlogvoerende en neutrale landen uit de Eerste Wereldoorlog. De directe gevolgen waren voor Nederland minder zwaarwegend dan voor omringende landen, maar de neutraliteit maakte nauwelijks verschil voor de beeldvorming en de emotionele betrokkenheid bij de gebeurtenissen van 1914-1918.
4. Een combinatie van positieve en negatieve emoties kenmerkte de beeldvorming van de moderne oorlog. Het oorlogsgeweld wekte grote nieuwsgierigheid, maar ook grote angst omdat het geen grenzen meer kende, zich niet aan regels leek te houden en ongekend krachtig was.
5. Maarten Brands' provocerende stelling dat Nederland in 1914 ongemerkt het station van de ondergang was gepasseerd, strookt niet met de gevoels- en gedachtewereld van tijdgenoten uit de jaren twintig en dertig. [Contra: M.C. Brands, *Karrensproten onder het asfalt. Over de terugkeer van historische patronen* (Amsterdam 2013) 93-102.]

6. Brands had daarentegen gelijk toen hij zei dat de Eerste Wereldoorlog in het hedendaagse Nederland een blinde vlek in het historisch bewustzijn is.
7. Anders dan Hermann von der Dunk heeft beweerd, was Nederland in de jaren twintig en dertig geen ‘meisjesinternaat’ of een ‘windstil afgelegen tuin’. Integendeel, uit het buitenland afkomstige beelden en verhalen vormden de kern van de Nederlandse oorlogsbeelden en toekomstverwachtingen. [Contra: H.W. von der Dunk, ‘Nederlandse cultuur in de windstille’, in: K. Dittrich, P. Blom en F. Bool (red.), Berlijn-Amsterdam 1920-1940. Wisselwerkingen (Amsterdam 1982) 25-30.]
8. De term ‘interbellum’ verhult dat tijdgenoten de jaren twintig en dertig ervoeren als een periode met allerhande mogelijke uitkomsten.
9. Wetenschap is meer dan het najagen van onderzoeksgelden en schermen met modieuze concepten. In het huidige academische klimaat is er onvoldoende waardering voor excellent onderwijs, publieksgerichte werkzaamheden en medewerkers die afwijken van de norm.
10. Dat een bourgondische levensstijl kan doorslaan, blijkt uit de Belgische gewoonte om de cappuccino ongevraagd met slagroom in plaats van melkschuim te serveren.
11. De collectie van het Tate Modern in Londen bewijst dat een interessant concept op zichzelf nog niet voldoende is om van ‘kunst’ te kunnen spreken – ambacht en virtuositeit zijn daarvoor onontbeerlijk.